

[Johan Asmussen.]

jo forfærdeligt med alle disse røverier, vold, brugstyverier o. s. v.; de unge mennesker har ingen respekt for straf, vi må straffe dem strengere. Jeg vil tro, at dette er en indstilling, man møder på tværs af partierne. Det har vist ikke meget med ens politiske indstilling at gøre; det er en strømning i tiden.

En meget større strømning er den, der kommer til udtryk i flere henseender i dette lovforslag, bl. a. med hensyn til straffuldbyrdsen. Det er spørgsmålet om en modernisering af strafferammerne, nemlig straffuldbyrdsen, prøveløsladelsessystemerne o. s. v. Det er den strømning, der lægger hovedvægten, tilsyneladende i hvert fald, på resocialisering, på bevarelsen af den sociale tilknytning til familien og arbejdsmulighederne i det hele taget.

Når man skal prøve på at nærme sig et resultat af sine overvejelser — noget endeligt resultat tror jeg aldrig man kommer til — så tror jeg, baggrunden for overvejelserne må være en afvejning af hensyn til to sider: på den ene side netop beskyttelsen af andre mennesker og af samfundet. Det er aldeles givet, at det til enhver tid må være, jeg vil ikke sige det altafgørende, men i hvert fald et meget vigtigt hensyn. Det er simpelt hen en selvfølge, det må være et udslag af samfundets og det enkelte menneskes selvopholdelsesdrift. Men over for det må man på den anden side afveje — og det har man jo gennem de senere generationer i stigende grad haft øjnene åbne for — hensynet til det enkelte menneskes værdighed, jeg vil gerne sige det enkelte medmenneskes værdighed, også det menneske, som har overtrådt samfundets love.

På det område tror jeg netop det gør sig gældende, at det er så forfærdelig nemt for den, der står som lægmand — måske den, det er gået ud over i det enkelte tilfælde — at træffe afgørelsen uden større vaklen. Men jeg erkender — netop fordi jeg også har professionel tilknytning til det område — at det er så vanskeligt at træffe den rette linje, at man stadig står tøvende over for, om man skal gå lidt længere til den ene side eller lidt længere til den anden side.

Jeg må indrømme, at jeg føler mig personlig ikke overbevist om, at fremtidsmulighederne inden for bekæmpelsen af

kriminalitet ligger i større strengthed hverken med hensyn til strafferamme eller med hensyn til udmåling af straffene ved rettens praksis. Men det bør ikke siges, uden at man straks gør sig klart, at man under ingen omstændigheder tør risikere at falde i den anden grøft. Man kan jo blive lidt betænkelig med hensyn til de tanker, der er fremkommet, og som også kommer frem i dette lovforslag, om fuldbyrdelsesmåderne af frihedsstraffe. Man hører jo ofte og ser også ofte i sin praksis tilfælde, hvor man næsten kan blive lidt bange for, at den pågældende synes, det er en fordel at komme i fængsel; der kan være personer, for hvem det periodevis kan være behageligere og give en tryggere ramme om tilværelsen at være inden for end uden for murene. Den grøft må man jo passe på ikke at falde i. Jeg tvivler heller ikke på, at fængselsmyndighederne er opmærksom på det hensyn; men det kan måske være nødvendigt at understrege det.

Når jeg har sagt dette, må jeg tilføje, at jeg personlig ikke kan føle mig overbevist om, at større strengthed er det, der fører frem i den rigtige retning. Jeg må gøre en undtagelse på ét bestemt område, nemlig med hensyn til direkte vold og røveri. Den brutalitet, som den sagesløse ikke kan værge sig imod, mener jeg kan afværges ved en strengthed, som man egentlig ellers nødigt ville udvise. Jeg ville tro, det måske var nødvendigt, om man i praksis gik lidt strengere til værks. Det forslag i det foreliggende materiale, der drejer sig om skærpelse af straffen for trusler, ser jeg som et lille fingerpeg om, at man er opmærksom på dette særlige område.

Men spørgsmålet er jo — det stiller vi os gang på gang — nytter det overhovedet med straf? Hvad kommer der ud af det? Kunne man finde på noget bedre? Jeg tror ikke, spørgsmålet lader sig besvare, men i hvert fald er det ikke nok at prøve på bagefter at kurere den form for „sygdom“; lad mig sige det i gåseøjne, for jeg vil ikke gøre mig til talsmand for, at forbrydelse så ubetinget kun skulle kunne betragtes som en form for sygdom; men det er i hvert fald ikke nok med en efterfølgende behandling.

Af væsentlig større betydning er, eller burde det i hvert fald være, at man interesserer sig for diagnosen, for årsagerne til,